

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 52.

Maribor, dne 8. maja 1912.

Letnik IV.

Sasonow in Berchtold.

Ruska zunanja politika stoji točasno bolj kakor sploh kedaj v ospredju splošne politične pozornosti. Sedaj, ko je ta severni kolos prebil rane, ki mu jih je zadala japonska vojska, in po prestanih notranjih nemirih, razvija zopet svojo prejšnjo moč.

Kakor znano, se je med tem časom izvršila izprememba stališča Rusije glede zunanjih odnosov v toliko, da se je nagibala na zapadne države in tvorila z Anglijo in Francijo takozvano tripelententno, med tem ko je bilo poprej tesno razmerje med Rusijo, Nemčijo in Avstrijo. Trozveza Rusija, Anglija in Francija ni ugodno vplivala na odnose med Dunajem in Petrogradom, kar se je izrazilo pokazalo v dobi bosanske aneksijske krize.

Ta sprememba kurza petrograjske zunanje politike je pa za časa svojega obstoja skrajno neugodno učinkovala na svetovno-politične interese Rusije. Škodovala je v toliki meri petrograjski diplomaciji, da je bil ruski car prisiljen, napraviti konec politiki Iswolskega in poklicati na krmilo ruske zunanje politike Sasonowa s posebnim naročilom, da spravi zopet na prejšnji tradicionalni tir ruske zunanje odnose. V kolikor je prišla pri tem v poštev Nemčija, je imelo prizadevanje Sasonowa popoln uspeh. Sestanek v Potsdamu pomenja spremembo smeri ruske zunanje politike in krenitev iste na polje starih prijateljskih odnosov z Nemčijo. Iz Pariza in Londona se je sicer takrat skušalo zmanjšati po možnosti pomen potsdamskega sestanka ter ga naslikati le kot nekako navidezno akcijo, toda v svojem zadnjem ekspezeju je ruski zunanji minister dovolj jasno označil stališče ruske zunanje politike. Omenil je sicer obstoj tripelentente na prvem mestu, pa le v kratkih besedah. Odnosaje med Rusijo in Nemčijo je pa obravnaval jako temeljito in s toplimi besedami. Žiča med Dunajem in Petrogradom pa še, kakor se zdi, vedno ni v popolnem redu. Izjave Sasonowa o odnosih med Avstrijo in Rusijo so vidno manj pristržne, kakor odnosi med Nemčijo in Rusijo. Iz njih se da popolnoma logično sklepati, da se dela z vso vnemo na to, da se obojestransko obnove prejšnje dobre razmere med Nemčijo in Rusijo, med tem ko med Dunajem in Petrogradom ne teče še vse v gladkem tiru. Treba se je skrbno ogniti vsemu, kar bi

zamoglo kaliti odnose med sosednimi tremi cesarstvi. Interesi teh treh cesarstev so v tako tesni zvezi, da bi morebitno nesoglasje med dvema, znalo neugodno vplivati na tretjo velesilo. V spoznanju tega stika si je prizadevala nemška diplomacija, da od strani odtujenje, ki je nastalo povodom bosanske krize med Dunajem in Petrogradom. Naš zunanji minister Berchtold ume ceniti to prizadevanje. Sam dolgoleten prijatelj Rusije goji najboljše nade na bodočnost, kar je izrazil na prepričevalen način. Ekspoze našega zunanje ministra namreč slovesno povdarja neomajeno zvezo z Nemčijo, iz česar ni težko izvajati, da hoče Berchtold popraviti, kar je zamudil Aehrenthal. S tem ni napravil Berchtold uslugo samo obema zveznicima državama, storil je tudi veliko za svetovni mir. Brezdvomno je s tem storil konec idejam, ki so bile med Londonom in Parizom: pridobiti Avstrijo za zapadne velevlasti. Pri razmotrivanju razmer med Avstrijo, Italijo in Turčijo je pa opazati težkoče, ki jih dela spor med Italijo in Turčijo. Kot nekak migljaj za Rim je smatirati naglašanje obstoja prijateljskega razmerja med Avstrijo in Turčijo. Grof Berchtold smatra prijateljsko razmerje med Avstrijo in Turčijo kot nekak aksiom naše zunanje politike, kar pa ne pomenja nič drugega, kot ohraniti na Balkanu status quo ante.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 7. majnika.
Začetkom današnje seje je izjavil predsednik, da poslanca Silbererja od začetka decembra ni bilo več k sejam zbornice. Gotovo je, da se je ponesrečil. Ker pa to ni dokazano, ga je po § 4 pozval, da naj se oglasi, sicer izgubi svoj mandat. Pismo je prišlo nedostavljeno nazaj. Zato smatra, da je njegov mandat ugasnil, vsled česar se morajo v njegovem volilnem okraju razpisati nove volitve.
Nato je poročal legitimacijski odsek glede volitev nekaterih poljskih in nemških poslancev. Razprava o poročilu legitimacijskega odseka je izzvala v parlamentu tako burne prizore, kakor jih že dolgo ni bilo. Poslanec Stölzl je poročal o izvolitvi nemškonacionalnega delavskega voditelja Seidla v Šleziji, kjer so uradniki zlorabljali oblasti in uganjali golju-

fije in sleparili. Kljub temu je priporočal, da naj se izvolitev odobri. Že pri tem poročilu je prišlo do precej burnih prizorov. Zlasti hudi spopadi pa so se izvršili pri debati, ko je krščansko-socialni poslanec Kemetter govoril o socialnih demokratih, o krščanskih socialcih in o nemških nacionalcih.

Najhujše pa je postalo, ko je poslanec Seitz ostro in s sarkazmom kritiziral nemškonacionalno prepotentnost. Označil je Stölzlov predlog kot brezčasten ter je rekel, da je Hohenburger sramota nemškega ljudstva. Nemški nacionalci so klicali pri tem: Heil Hohenburger!

Med nemškimi nacionalci in socialnimi demokrati je prišlo do hudih spopadov. Nemškonacionalna poslanca Hummer in Teufel, znana razgrajata, sta se posebno odlikovala. Teufel je vpil proti socialnim demokratom: Rdeča banda! Hummer: Falotje, lumpi, šufti itd.

Krik in hrup je bil tako velik, da ni bilo moč razumeti načelnih psokv, s katerimi so se nemški poslanci obkladali. Socialni demokrati so se skušali med seboj pomiriti, vendar pa je prišlo skoraj do dejanskih spopadov.

Poslanec Seitz je nadaljeval svojo kritiko o nemških nacionalcih ter je imenoval nemške nacionalce najbolj nemoralčno stranko v Avstriji. Nemški nacionalverband ni vreden imena, ki ga nosi. Njegova politika se giblje v moralčnem blatu in nobena dostojna stranka ne sme imeti stika s stranko, kateri načeljuje v ministrstvu Hohenburger. Dotaknil se je nato zveze nacionalverbanda s krščanskimi socialci. Postopanje nemških nacionalcev v tej zvezi je nenarodno in vse pretveze, ki jih navajajo nemški nacionalci, so zlagane in ničvredne.

Po Seitzovem govoru so prišli na vrsto stvarni popravki raznih poslancev. Tudi pri teh je bilo zelo nemirno. Seidlova izvolitev je bila pa končno vendar potrjena.

Konec seje so tvorili predlogi za grajalni odsek, pred katerega pride radi psovanja nič manj kot 17 poslancev.

Prihodnja seja jutri dne 8. t. m.

O d s e k i.

Razun plenarne seje je zborovalo še tudi več odsekov:

Prestrašena vstane grofica Uršula in hiti k oknu. Oddahne se, ko vidi na dvorišču Godfreja Kenta, sina prijatelja družine iz mesta.

Takoj pošlje služabnico ponj, naj ga pripelje nemudoma gori.

Novica, katero je prinesel, ni bila vesela, vse je obšla groza.

„Deset orožnikov hiti v naglem diru proti grajščini. Izdani ste! Hlapec Tomaž Vas je izdal. Poveljnik Topelife je dobil naročilo, da Vas preseneti ravno pri sv. maši.“

Oče Kentov je bil slučajno pri sodnji, ko je od strani zvedel, za kaj se gre.

Oče je takoj odposlal Godfreja, naj hiti v grad svarit ubogo družino.

„Hitite in rešite se“, je dejal. „Toda jaz moram takoj po drugi poti v gozd. Če me Topelife dobi tukaj pri Vas, gorje tudi naši družini!“

S težkim srcem je krepki mladenič zajahal svojega brhkega konja in oddirjal v nasprotno smer in kmalu izginil meč drevjem gozda, po katerem je peljala pot.

Prestrašena je stala družina nekaj časa kakor nema. Nihče si ni vedel svetovati.

Hugh je odložil mašna oblačila in jih skril ter stopil v sobo k družini.

Bledi in prestrašeni obrazi so mu takoj povedali — nekaj resnega je!

Grofica mu razložila veliko nevarnost.

„Oče, umorili Vas bodo. Moj Bog!“

Vsem so se solze vstile po licu.

„Otroci, ne bojte se za-me! Jaz sem na ta dočedek že dolgo pripravljen! Hvala ti boži, Gospod, da me boš vrednega spoznal za te trpeti! Da, nasproti jim bom šel, kakor naš Gospod, ter tako rešil vsaj Vas.“

„Ne, ne! Skriti se morate! Oče, kaj naj počnemo sirote brez duhovnika? Ne, ne! Skrijte se! A kam?“

PODLISTEK.

Za prepričanje.

(Dalje.)

Vlada namreč ni več strogo pazila na to napol podrto razvalino, ker se je mislilo, da se boječe žene ne bodo upale sprejeti še enkrat pod streho duhovnika, po prvi bridki izkušnji pred leti.

Grofica je dala napraviti tudi skrivno kapelico sredi debele stene v vrhnjem nadstropju. V sredi, kjer so vodile skrivne stopnice, tlala je zvoiliti mali prostor, a komaj tolik, da je imela prostor miza, ki je služila za oltar. Vhod v ta prostor je bil zakrit z veliko sliko tako, da se ni moglo niti slutiti, da je kaj zadaj. Tudi če bi kdo sliko odmaknil, bi le prav pazno oko opazilo na steni, da so tu vrata.

Tako je bilo vse urejeno, da, če bi tudi med službo božjo udrli vojaki v hišo, bi navzoči v nekoliko trenutkih lahko ta skrivna vrata zaprli, sliko nazaj obesili in duhovnik bi bil zdaj povsem na varnem.

Tako se je cela okolica čutila srečno, da je mogla nemotena vršiti svoje verske dolžnosti in prejemati tolažila sv. vere kljub krutemu preganjanju. Kakor preplašene ovce zbirali so se dobri verniki pred to kapelico okrog svojega pastirja, Jezusa v sv. Rešnjem telesu.

Duhovnik Hugh jih je bodril in tolažil, da naj le ne obupajo. Bil jim je v resnici dobri pravi dušni oče in pastir, ki se ni strašil niti smrti, samo da je ostal s svojimi vernimi otroci v hudem času preganjanja.

Tako je pri družinici Gilbert potekal čas. Čas, ta najboljši zdravnik, je že precej zacelil vsekane rane v srce ubogima in zapuščenima ženama. Popolnoma zaceliti jih seveda ni mogla nobena stvar, preveč globoko so bile vsekane, vendar ste pa svojo u-

sodo precej voljno prenašali. Navadili sta se tega življenja, zlasti še, ker ste imeli dovolj prilike, v molitvi in svetih zakramentih iskati zdravila za bolno srce.

Duhovnik Hugh je večkrat cele tedne ostal v grajščini in če le vojakov ni bilo blizu, je odšel po sosednih vaseh obiskat bolnike in krstit povorojenčke. Hugh je pa ta čas porabil, da je poučeval 13letnega Pankraca in 9letno Margareto. Prejela sta v tem resnem času skupaj z več drugimi otroci skupno prvo sv. obhajilo in lepo napredovala v vseh potrebnih vednostih.

Toda predno si je uboga družinica le misliti mogla, zbrali so se zopet temni oblaki nad njih glavami in napovedali pretečo nevarnost.

Kraljica Elizabeta je šla v svojem smrtnem sovraštvu tako daleč, da je v tem času že razpisala primerno nagrado vsakemu, ki je izdal bivanje katoliškega duhovnika, ali ki bi pomagal priti na sled krajem, kjer se vrši sv. maša.

V grajščini je bil uposlen hlapec, Tomaž po imenu. Bil je pokvarjen človek. Veliko dobrega je že prejel za-se in za svojo bolno mater iz rok grofice Uršule.

Toda, ko je izvedel, da dobi precejšnjo nagrado, če izda Hughja, zahlepel je po tem denarju. Judeževa strast se je zbudila v njem. V začetku se je ustrašil te misli, Spomnil se je obrot, katere je že prejel iz rok teh blagih ljudi, toda počasi se je udal skušnjavi in res — odšel je nekoč v mesto in tam povedal oblasti, da imajo tu v grajščini duhovnika, povedal je celo, kje se mašuje in kako se zakriže dotični prostor.

Bilo je na veliki ponedeljek zjutraj. Vsa družina je bila zbrana pred altarjem, kjer je maševal oče Hugh.

Ravnno je končal zavživljanje, ko se začuje na dvorišču konjsko kopito. Nekdo je v naglem diru prijezdil na dvorišče.

Veliko presenečenje. 600 kosov samo K 470.

Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gré natanko, se garantira 8 leta, 1 moderna svilnata kravata za gospode, 3 kosi najf. rubcev, 1 nežni prstan za gospode zim. prav. kam. 1 nežna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz 1 krasn. koljerja iz orient. biser. mod. ženski kinč s patent zatvorom, 2 elegant. brazleti za dame, 1 par uhanov s patent-haknom, 1 krasno žepno zrcalo za toaleta, 1 usn. decarnica, 1 par manš. gumbov, 3 gradni dublé zlato s patent zatvorom, 1 vele-eleg. album za razgledn., najlepši razgledi sveta, 3 smešni predmeti, veliki smeh za mlade in stare. prakt. seznam k ljubavnih pisem za gospode in dame, 20 predmetov za korespondenco, in še čez 500 v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, stane le K 470. Pošlje po povzetju ali naprej plačilu dunajska centralna razpošiljalna hiša: P. Lust, Krakeva št. 248. NB. Ako se dva zavoja naročita, priloži se prima angleško britev. Kar ne dopade, denar nazaj. 125

Hotel Trabesinger

v Celovcu
Velikovška cesta

št. 5

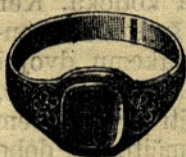
Veliko dvorišče za vozove in tri hlevi za konje. — V tem hotelu najdete vsak dan prijetno slovensko družbo. Velike dvorane za shode in veselice.

Na kolodvoru pričakuje gostov domači omnibus.

Lojzka in Pepca Leon.

se priporoča potnikom, ki prinočujejo v Celovcu. — Tukaj najdejo lepe in snažne sobe; izborna kuhinja, zajamčeno pristna in dobra vina. Za zabavo služi kegljišče. — Po leti sediš na senčnatem vrtu.

Na prodaj! Nova zidana hiša, 2 sobi, 2 kuhinje, zidana klet, dober studenec, 1600 m² zemlje. J. Nerst Tezno 91 Maribor.

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in največja svetovno priznana slovenska trgovina

RAFAEL SALMIČ
v Celju NARODNI DOM.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatinice, srebrnine, in optičnih predmetov. Najnižje

cene, postrežba točna. :
Mali dobiček, dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsek Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dabi zastoj in poštine prosto.

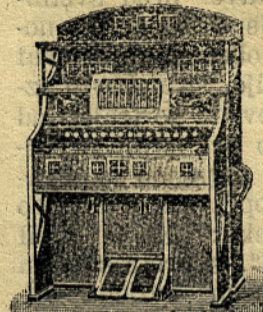
Na tisoče zahvalnih pisem sem prejel valed dobre in poštene postrežbe.

Kitajske kapljice za zobe!

Po uporabi teh kapljic preneha takoj zobobol. Se takoj dopolnje kot vzorec brez vrednosti, če se naznani natančen na lev in se priloži v znakmah 1 K 20 vin.

Mestna lekarna pri c. kr. "Orlu" v Mariboru
Glavni trg tik rotovža. 118

Josip Brandl,
izdelovatelj orgel
v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. — Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi.

Proračuni in katalogi brezplačno in poštine prosto. 47

Priporočam

svoje veliko zalogo manufakturnega, modnega in platenega blaga, svilene robe, kakor tudi druge vrste, vse najnoveše. Srajce, kravate, odeje, perje, posebno pa priporočam cenj odjemalcem veliko izber za sv. birmo belo in barvato llogo vse po ja o nizki ceni. Se priporočam za obilen obisk

Jožef Ulaga, Maribor

Tegethofova cesta 21. 499 Solidna postrežba.

Hiša na prodaj.

Posojilnica v Gornji Radgoni proda svojo tik kolodvora Gornja Radgona, na zelo lepem in prometnem prostoru stoječo enonadstropno hišo, v kateri se nahaja v prtiličju dobro vpeljana trgovina, v prvem nadstropju pa je čvoje lepih stanovanj, vsako obstoječe iz treh sob, kuhinje in drugih prikladnih prostorov. Pod hišo je velika vinska klet.

Slovenski trgovci. ne zamudite ugodne prilike! Natančnejša pojasnila daje posojilnica. 122

Franc Pleteršek
Maribor, Koroška
Zaloga pohištva
cesta 10.

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Gostilna

z gospodarstvom vred, blizu Maribora, ob okrajni cesti, popolna koncesija, žganjetoč, trafika, posestvo arondirano, se radi rodbinskih razmer takoj zelo poceni proda. Cena le 14.000 K. Več pove upravništvo tega lista. 92

Slikar in pleskar

Prevzamem vsa dela oekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju
Gospodska ulca 5.

Trgovina s specerijskim blagom

Glavna slovenska zaloga velikanska izbira kranj. vrvarskega blaga kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi za perilo, mrež za seno in za o- : : troške postelje itd. itd. : : Sprejema se vse pod stroko spadajoča dela kakor: vrvi za zvonove, dvigalnice in transimsije. :

Pozor Slovenci!

Ivan Ravnikar

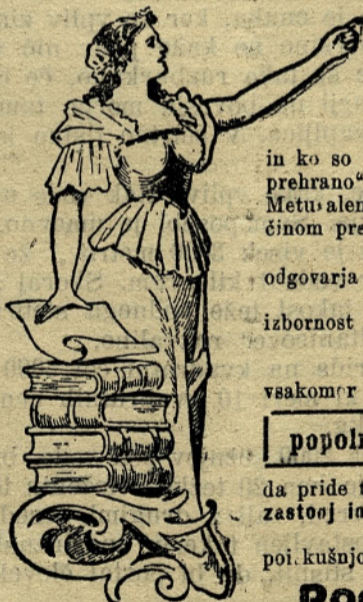
Celje

Graška cesta 21.

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firniza in : : lakov. : : Zaloga nagrobnih in voščenih sveč, : : Zaloga vseh rudniških voda. : : Priporočam sveža, deteljna, travna, : : poljska, vrtna in cvetlična kaljiva : : semena. 22

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Slavni ameriški iznajditelj Edison hoče živeti 150 let,

in ko so ga vprašali, kako hoče doseči to neverjetno visoko starost, je odgovoril: „Samo s pravilno prehrano“. Brez dvoma je, da največ ljudi s s'abo. nepravilno prehrano siloma skrajša svoje življenje. Metu-alemovno starost dobimo samo še v pravljicah, vendar se prav mnogo lahko doseže z rednim načinom prehrane, kakor so to sijajno dokazali svetovnoznaní učenjaki Lahmana, Pristley in Lavoisier.

Po temeljnih principih teh učenjakov se je sestavilo živilo Nutrigen, ki v vsakem pogledu odgovarja zahtevam primerne prehrane.

Nutrigen ni dravilo, ni dražilo, ki vpliva na trenutno, nega je živilo idealne sestave, čigar izbornost je dokazana z analizo po erjenja kemičnega preizkuševališča.

Naj se torej vsakdo sam prepriča o velikih prednostih živila Nutrigena!

Akoprav je združeno s hudimi materijalimi žrtvami, smo se vendar odločili, da pošljemo vsakomur

popolnoma zastoj Nutrigen na peskušnju in popolnoma zastoj poučno knjigo

da pride tako vsak, tudi najrevnejši v položaj to živilo, ki se po pravici imenuje kralj živil, spoznati zastoj in brez vsake obveznosti.

Ta izredna ponudba velja samo za kratek čas, zatorej je v vsakogar interesu, da to brezplačno poi.kušnjo takoj zahteva z dopisnico. 127

Podjetje Nutrigen, Budapešta VII, Elisabethring 16 abt. 174.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradni dnevi

so: vsako sredo in vsak petek od 8.—12. ure in vsako nedeljo od 8.—10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.

Uradni prostori

nahajajo se v Minorit-kem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje se po 4 1/2% od 1. oziroma 16. v mesca po vložitvi in do 15. oziroma zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno ročno hranilne polbitnice št. 118 i 60 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5—5 1/2%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, na osebno poroštvo po 6%, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih; prošnje za vknjižbo se delajo brezplačno.